

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **M. E.**, st. příslušnost: Turecká republika
t. č. pobytem Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty 234,
739 51 Vyšní Lhoty
zastoupený advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého
kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání
a eskort**
sídlem U Výstaviště 18, 751 52 Přerov

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2020, č. j. X, ve věci zajištění cizince

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalovaná napadeným rozhodnutím žalobce zajistila podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem jeho vyhoštění.

2. **Žalobce v žalobě** namítal nesprávné vyhodnocení realizovatelnosti účelu zajištění žalobce, kterým se žalovaná dostatečně nezabývala. Žalovaná se měla zabývat možnými překážkami správního vyhoštění. Turecko není na seznamu bezpečných zemí. Žalovaná se nevypořádala s tím, že žalobci hrozí nebezpečí v případě vydání do Turecka. Žalovaná neposuzovala stav dodržování lidských práv v Turecku ani v obecné rovině a nedostatečně se zabývala tím, zda konkrétně v případě žalobce hrozí reálné riziko mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalovaná se nezabývala diplomatickými zárukami poskytnutými Tureckou republikou. Žalobce nesouhlasil s tím, že by neměl se správními orgány spolupracovat a měl by mařit výkon správního rozhodnutí. Žalovaná měla zvážit a použít uložení zvláštního opatření za účelem vycestování žalobce podle § 123b zákona o pobytu cizinců. K závěrům žalované nepostačovalo to, že pobýval na území České republiky (dále jen „ČR“) nelegálně.
3. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** uvedla, že 23. 9. 2020 byla její hlídka vyslána k prověření oznámení o migrantech na lesní cestě u sjezdu ze silnice E442 v obci Mladeč u Litovle a zjistila přítomnost žalobce, který nepředložil žádný cestovní doklad ani oprávnění k pobytu, pouze turecký občanský průkaz. Proto byl žalobce zajištěn. Dne 24. 9. 2020 žalovaná zahájila správní řízení o správním vyhoštění žalobce a 25. 9. 2020 vydala rozhodnutí o správním vyhoštění. Následně 25. 9. 2020 žalovaná vydala rozhodnutí o zajištění.
4. Žalovaná s žalobními námitkami nesouhlasila. V případě řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je rozhodnutí o zajištění prvním úkonem ve věci a správní orgán žádné dokazování neprovádí a vychází pouze ze skutečností, které jsou mu známy nebo které během řízení vyšly najevo. Žalovaná byla v rámci rozhodování o správním vyhoštění povinna vyžádat si závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování cizince je možné v případě, že cizinec nepochází z bezpečné země původu podle jiného právního předpisu a uvedl-li skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven skutečnému nebezpečí podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná o toto stanovisko požádala a jeho závěry se řídila, neboť jsou pro ni závazné.
5. Před vydáním rozhodnutí o zajištění si žalovaná vyžádala 24. 9. 2020 na základě skutečnosti, že Turecko není uvedeno na seznamu bezpečných zemí původu podle vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb., závazné stanovisko Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra k možnosti vycestování žalobce. Ministerstvo vnitra doručilo 25. 9. 2020 žalované závazné stanovisko, podle kterého vycestování žalobce do Turecka je možné. S tímto závazným stanoviskem žalovaná žalobce seznámila 25. 9. 2020 a žalobce to stvrdil svým podpisem. Žalovaná žalobci před vydáním rozhodnutím dala možnost seznámit se s podklady pro vydání citovaného závazného stanoviska. Žalobce o toto seznámení nežádal, což stvrdil svým podpisem. Žalované je z její činnosti známo, že v případě občanů Turecka je repatriace jeho občanů možná. O tom svědčí i skutečnost, že u jednoho tureckého občana, který byl zajištěn spolu se žalobcem, a u kterého byla ověřena totožnost a vydán náhradní doklad, již proběhlo správní vyhoštění do Turecka 6. 11. 2020. Podle žalované v současné době neexistují žádné překážky, které by bránily realizaci správního vyhoštění žalobce do Turecka.
6. Napadené rozhodnutí žalované **soud přezkoumal** v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění účinném ke dni vydání rozsudku (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

písm. c), písm. d) odst. 2 věty druhé a třetí v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout jen k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

7. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. a ve smyslu § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce ani žalovaná nařízení jednání nepožadovali a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
8. Soud zjistil **ze správního spisu** ve vztahu k žalobním námitkám z úředního záznamu žalované z 23. 9. 2020, že vyslala svou hlídku po oznámení na linku 158, že na sjezdu z dálnice u obce Mladeč byla skupinka několika mladých mužů s balkánským přízvukem. Žalovaná u oznamovatele pana V. poté zjistila, že si chtěl odskočit vykonat potřebu, ale u lesa ho oslovila skupinka mladíků cizím jazykem, dostal strach, proto raději odjel a zavolal žalované. Oznamovatel ukázal hlídce popsané místo a žalovaná asi 300 m od nájezdu vypátrala v 21 h skupinu sedmi osob mužského pohlaví, šest kurdských Turků a jednoho občana Bangladěše. Po vyfotografování a provedení testů na COVID-19 byli cizinci zajištěni.
9. Skutková zjištění a popis správního řízení v napadeném rozhodnutí odpovídá správnímu spisu.
10. **Žalovaná v rozhodnutí o zajištění cizince** uvedla, že správní řízení ve věci správního vyhoštění zahájila na základě toho, že žalobce pobýval na území ČR nejméně od 23. 9. 2020 bez platného cestovního dokladu a platného oprávnění k pobytu a současně žalobce narušil svým vstupem do ČR a následným pobytem na jejím území závažným způsobem veřejný pořádek. Při rozhodování o zajištění žalobce žalovaná vycházela z obsahu shora citovaného úředního záznamu. Policejní hlídce žalobce ke svému pobytu na území ČR uvedl, že do ČR přicestoval z Rumunska v úložném prostoru nákladního automobilu a po příjezdu do ČR byl vysazen na parkovišti poblíž místa, kde došlo ke kontrole hlídkou žalované.
11. Žalobce dále svým vstupem na území ČR porušil Ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 20599/2020-30/MIN/KAN z 18. 9. 2020, které nařídilo zákaz vstupu na území ČR pro všechny cizince třetích zemí, které nejsou na seznamu zemí s nízkým rizikem výskytu COVID-19, pokud tito cizinci nespádají do výjimky stanovené tímto ochranným opatřením. Protože žalobce pochází z Turecka, který není na citovaném seznamu a rovněž nespadá do stanovených výjimek uvedeného opatření, porušil závažným způsobem veřejný pořádek. Sejmutí žalobcových otisků prstů bylo s negativním výsledkem hledání v systémech AFIS a EURODAC.
12. Při ústním jednání 24. 9. 2020 žalobce uvedl, že v Turecku bydlí na vesnici v rodinném domě se sedmi sourozenci a rodiči. Jsou rodina farmářů (pastevců), a to je jejich hlavní výdělek. Žalobcova rodina vlastní půdu, ale sám žalobce nic nevlastní. Protože nemá skoro žádný finanční příjem nebo ho má malý, chtěl jet do Německa, kde by získal azyl a dělal Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

by tam, co by bylo potřeba. Žalobci v jeho zemi žádná újma na zdraví nehrozila a při návratu do země se může vrátit ke své rodině. Protože poslední dobou na farmě nebyla skoro žádná práce, žalobce jel do Istanbulu za práci, měl ji tam domluvenou, ale díky COVID-19 po jednom roce práce skončila. Žalobce v Istanbulu dostal kontakt na agenturu, která nabízela odcestování do Německa, a vše s ní řešil telefonicky. Agentura mu domluvila cestu letecky z Istanbulu do Srbska 6. 9. 2020. Žalobce byl v Srbsku 15 dní a pak mu agentura domluvila cestu do Rumunska nákladním vozidlem. Jednalo se o obrovský nákladní vůz, kde byly zaskládány zbožím (kartonové krabice) a ve vozidle jich bylo asi 40, 39 mužů a 1 žena. Po příjezdu do Rumunska všichni vystoupili, protože řidič vykládal zboží. Čekali tam 7 dní a pak jeli několik hodin až sem do ČR, na nějaké parkoviště, kde všichni vystoupili, a nákladní vůz odjel. Protože nějaký muž v okolí telefonoval na policii, lidi se z místa rozutekli na všechny strany a jich tam zůstalo stát 7. Protože byli všichni domluvení, že za celou cestu z Istanbulu zaplatí až v Německu v cíli cesty, cesta je nestála žádné peníze. Za převoz měli agentuře zaplatit formou splátek z peněz, které by si postupně vydělali v Německu. Přesnou částku za cestu žalobce nevěděl, měli jim to říct až na místě. Žalobce sám v karanténě nikde po cestě nebyl. Protože na celém světě je COVID-19 a hranice jsou zavřené, rozhodl se pro nelegální cestu. Cestou neměl zdravotní problémy, které by odpovídaly nakažení COVID-19, nikdy nebyl v karanténě. Žalobce si není vědom, jestli okolo něj byla nějaká osoba nemocná COVID-19. Žalobce nevěděl, že nyní v ČR platí nařízení vlády omezující vstup do země na základě ochranného opatření.

13. Žalobce uvedl, že návratu do Turecka se neobává; není mu známa jiná překážka nebo důvody, které by mu bránily ve vycestování a návratu do vlasti; nebylo s ním v Turecku vedeno žádné trestní řízení a nemá ve své vlasti žádné problémy se státními orgány nebo i se soukromými osobami; nehrozí mu v případě návratu domů mučení, trest smrti, nelidské či ponižující zacházení nebo trest, anebo jiné vážné nebezpečí; nepožádal žádné zemi EU o mezinárodní ochranu (azyl). Zdravotní stav žalobce je dobrý, neužívá žádné léky; neužívá ani žádné návykové látky. V případě udělení správního vyhoštění žalobce vycestuje dobrovolně z území ČR. Žalobce nesdílí společnou domácnost s občanem ČR nebo EU. Na území EU nebo schengenského prostoru nežije osoba, vůči které by žalobcovo případné vyhoštění bylo nepřiměřeným zásahem do soukromého nebo rodinného života. Na území EU nebo schengenského prostoru nežije osoba, která je zcela nebo částečně odkázána na péči žalobce, popřípadě osoba, vůči které má žalobce vyživovací povinnost. Žalobce ve své vlasti nemá žádný majetek, bydlí s rodiči v rodinném domě. K ČR nebo jinému státu EU žalobce nemá žádné vazby (společenské, kulturní atd.), závazky nebo pohledávky a nevlastní zde žádný majetek. Žalobce na vycestování potřebuje 7 dní. Žalobce na závěr výslechu nic dalšího neuvedl.
14. Žalobce tímto svým jednáním prokazatelně naplnil podmínku uložení rozhodnutí podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť je tu nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a z jeho jednání je tento úmysl zjevný.
15. Z jednání žalobce je zřejmé, že existuje nebezpečí, že zmaří výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť jeho předešlé jednání demonstruje to, co si myslí o právním pořádku ČR. Pokud žalobce neplní zákonem uložené povinnosti, tedy neprokazoval se cestovním dokladem, bez oprávnění vstoupil na území ČR, neskýtá jeho chování záruku, že bude plnit povinnosti, které mu správní orgán uloží. Žalobce přicestoval do ČR bez potřebného povolení či víza a chtěl pokračovat dál do cílové země – Německa.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

16. Žalovaná zkoumala, zda uložením zvláštního opatření za účelem vycestování neohroží výkon správního vyhoštění a přihlédla k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého rodinného života cizince podle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Na základě vyjádření žalobce žalovaná dospěla k závěru, že je dostatečně odůvodněn postup spočívající v zajištění žalobce, protože mírnější donucovací opatření by nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování je z hlediska jednání žalobce nedostačující. Je zde nebezpečí opětovného nerespektování právních předpisů ČR a možné zmaření správního rozhodnutí, kterým má být žalobci stanovena povinnost opustit území. Do doby zajištění žalobce nebyla složena žádná finanční záruka a žalobce ani hodnověrně neprokázal, že by disponoval takovou hotovostí, která by mu umožnila složit nějakou finanční jistotu. Žalobce ani nenahlásil adresu, kde se bude do doby realizace správního vyhoštění zdržovat. Žalobce na území ČR žádnou adresu nemá, ani žádné příbuzné. V případě řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je rozhodnutí o zajištění prvním úkonem ve věci. Správní orgán žádné dokazování neprovádí a vychází pouze ze skutečností, které jsou mu známy nebo které během řízení vyšly najevo. Osoba, která vědomě a úmyslně nerespektuje povinnosti jí uložené, neskýtá záruku, že bude spolupracovat s orgány policie. Uložení zvláštních opatření za účelem vycestování by bylo neúčelné a vzhledem k poměrům žalobce i nemožné. Žalovaná shledala v jednání žalobce rozpor se zájmem společnosti na dodržení podmínek pro vstup a pobyt cizinců na území ČR. Pobyt bez platného cestovního dokladu a bez víza, ač k tomu není cizinec oprávněn, je negativním jevem ohrožující zájem státu na tom, aby platné právní předpisy byly dodržovány a aby se na území ČR zdržovali pouze cizinci, kteří tyto normy dodržují. V posuzovaném případě je důvod domnívat se, že žalobce nadále nebude respektovat orgány Policie ČR.
17. Žalovaná stanovila lhůtu zajištění na 90 dní, a to s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Protože žalobce nedisponoval cestovním dokladem, čímž porušil povinnost podle § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, je třeba zajistit náhradní cestovní doklad. V první řadě je třeba ověřit totožnost cizince na zastupitelském úřadu a na jejím základě může příslušný správní orgán požádat o vydání náhradního cestovního dokladu, který je nezbytný pro samotnou realizaci vyhoštění. Se žalobcem bude sepisována žádost o zjištění totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu v příslušné jazykové mutaci. Ředitelství služby cizinecké policie na základě podané žádosti vyhotoví dožádání, které zašle s potřebnými podklady (fotografie cizince, žádost o ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu) prostřednictvím pošty zastupitelskému úřadu státu, jehož je cizinec státním občanem. Správní orgán bude nucen vyčkat reakce dožadovaného státu, přičemž průměrná doba vydání náhradního cestovního dokladu je minimálně 60 dnů, což vyplývá ze získané praxe správního orgánu. Tato doba se odvíjí od poskytnutých informací cizincem v rámci sepisování žádostí o ověření totožnosti o jeho osobě, ale i o rodinných příslušnících, místě narození, místech pobytu a ostatních údajích souvisejících s ověřením totožnosti. Žalovaná při stanovení doby trvání zajištění přihlédla k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů a obstarání letenky nebo průvozu cizince přes jiné státy EU s policejní eskortou a zpětvzetí do domovského státu, přičemž doba potřebná k zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 kalendářních dnů. V posuzovaném případě neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala žalobce z území členských států EU vyhostit. Žalovaná nezjistila v zemi původu žalobce skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.
18. Soud dále zjistil ze správního spisu, že žalobce ve své výpovědi 24. 9. 2020 uvedl, že nevěděl, že se má hlásit příslušné krajské hygienické stanici. Žalobce věděl, že není Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

oprávněn překračovat hranice jednotlivých zemí a vstoupit na území ČR bez víza nebo povolení k pobytu, ale neměl v úmyslu vstoupit na území ČR. Žalobce měl u sebe 30 eur. Žalobce výslovně uvedl, že po návratu do Turecka mu nehrozí žádné nebezpečí, žádné mučení, trest smrti, nelidské či ponižující zacházení, trest nebo jiné vážné nebezpečí.

19. Podle závazného stanoviska Ministerstva vnitra z 25. 9. 2020, ev. č. ZS51486, je vycestování žalobce do Turecka možné. Ministerstvo vycházelo z prohlášení žalobce, skutečností zjištěných žalovanou v posuzovaném případě z informace OAMP Ministerstva vnitra – Turecko – „Bezpečnostní a politická situace v zemi“ z 24. 7. 2020. Z výpovědi žalobce jednoznačně vyplynulo, že svou vlast opustil dobrovolně a bez jakýchkoliv problémů sám uvedl, že mu v případě návratu do Turecka nehrozí vůbec žádné nebezpečí, do Německa cestoval, aby tam získal azyl a aby měl lepší život.
20. Dne 15. 10. 2020 žalovaná znovu ověřila důvody pro zajištění žalobce, zjistila, že ověření totožnosti žalobce je v řízení a tento týden bude odeslána na zastupitelský úřad Turecké republiky do Prahy; na odpověď má protistrana 25 dnů. Podle záznamu z 6. 11. 2020 žalovaná očekává brzké kladné vyřízení žádosti o ověření totožnosti žalobce – současně podanou žádost osoby B. A. turecká strana 4. 11. 2020 potvrdila a cizinec byl ze zařízení 6. 11. 2020 propuštěn.
21. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
22. Soud nesouhlasí se žalobcem v tom, že žalovaná se v napadeném rozhodnutí nevypořádala s proveditelností „účelu zajištění“ žalobce. Tím se žalovaná zabývala – uvedla, proč rozhodla o zajištění žalobce, že a proč je zajištění možné, proč bylo třeba žalobce zajistit, proč nepostačuje uložení zvláštního opatření a že je zde nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce především uvedl, že hodlá pokračovat v cestě do Německa a tento úmysl byl zjevný nejen z jeho jednoznačného vyjádření, ale i celkově z jeho jednání. Napadené rozhodnutí potřebné důvody rozhodnutí obsahuje a není nepřezkoumatelné ani nesrozumitelné; naopak, je z něho zjevné, jaký skutkový stav vzala žalovaná za rozhodný a jak uvážila o zásadních a podstatných skutečnostech.
23. Nedůvodná je i námitka nerealizovatelnosti účelu zajištění. Podmínkou tzv. reálného předpokladu dosažení účelu zajištění se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 10 Azs 101/2017-28. Zde uvedl, že tato podmínka „*sice není v zákoně o pobytu cizinců výslovně zakotvena, vyplývá však z čl. 15 odst. 4 směrnice 2008/115/ES (dále též jen „návratová směrnice“). Tímto ustanovením směrnice podtrhuje význam zákazu svévolného zbavení či omezení svobody [viz čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie, či také čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod]. Aby byl zásah do osobní svobody cizince přípustný, musí mimo jiné sledovat vymezený účel. Správní orgán je proto při rozhodování o zajištění cizince povinen předběžně posoudit, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. Pokud je odpověď záporná, nelze o zajištění cizince rozhodnout (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS). Ačkoliv je v tomto řízení přezkoumáváno rozhodnutí žalované o prodloužení doby trvání zajištění stěžovatele (nikoliv rozhodnutí o jeho zajištění), lze výše uvedené závěry rozšířeného NSS použít přiměřeně i v tomto případě (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2016, č. j. 4 Azs 18/2016-43, bod 33).“*
24. Z citovaného rozsudku vyplývá, že cizince lze zajistit (resp. dobu jeho zajištění prodloužit) jen v případě, že lze předpokládat, že účel zajištění bude naplněn, tj. že cizinec bude z Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

území ČR vyhoštěn během doby, po kterou může trvat jeho zajištění. Je-li naopak jasné, že cizinec má být ze zajištění propuštěn, aniž bude realizován cíl jeho zajištění (např. právě pro marné uplynutí maximální délky doby jeho zajištění), nelze o zákonném zajištění cizince hovořit.

25. Na druhou stranu, jak již uvedl rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, „*smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území ČR, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území ČR*“. V tomto smyslu lze v nyní posuzovaném případě souhlasit se žalovanou, že v rámci řízení o zajištění lze naplnění jeho účelu, tj. realizaci správního vyhoštění, posuzovat toliko předběžně a na základě informací a podkladů, které má správní orgán k dispozici, a to i s ohledem na velmi omezený časový prostor, v němž musí být o zajištění cizince rozhodnuto.
26. Harmonogram konkrétních kroků, které správní orgán v řízení o zajištění a stanovení povinnosti cizince opustit území České republiky činí, je na úvaze správního orgánu, nicméně aby zajištění cizince bylo oprávněné, musí být řízení o vyhoštění vedeno s náležitou pečlivostí, aktivně a svědomitě. Výkon správního uvážení při rozhodování o zajištění musí nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby mohl soud přezkoumat, zda správní orgán správního uvážení nezneužil či nepřekročil jeho meze. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o zajištění tak soudy ve správním soudnictví hodnotí postup policie v řízení o správním vyhoštění a zkoumají, zda uvážení správního orgánu o zajištění nevybočuje ze zákonem stanovených mezí, má oporu ve zjištěném skutkovém stavu a není svévolné (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011-39).
27. Odůvodnění rozhodnutí o zajištění musí obsahovat především úvahu, jaké kroky směřující k vyhoštění správní orgán dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné předání cizince realizovat. Předpokladem prodloužení zajištění je také skutečnost, že předání bude alespoň potenciálně možné. Proto musí správní orgán podrobněji uvážit zejména o skutečnostech, které vyšly najevo v průběhu jeho činnosti směřující k předání cizince a které by mohly zakládat důvodnou obavu, že účelu zajištění nebude možné dosáhnout (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 4. 2013, č. j. 7 As 139/2012-59).
28. Vyslovené požadavky žalovaná ve svém rozhodnutí o zajištění naplnila. Popsala, že na základě předchozího jednání žalobce hrozí nebezpečí útěku a pokračování v protiprávní činnosti, proto v daném případě žalovaná nepřistoupila k uložení mírnějších opatření. Ze spisového materiálu žalovaná rovněž nezjistila, že by nastaly nové skutečnosti, které by situaci pozměnily natolik, že by bylo možné uvažovat o uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců (přiměřeně srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2012, č. j. 4 As 16/2012-30). S ohledem na shora uvedené tak soud uzavírá, že rozhodnutí o zajištění bylo přezkoumatelným způsobem odůvodněno. Soud se s odůvodněním napadeného rozhodnutí ztotožnil.
29. Ve vztahu ke zjištění skutkového stavu pro žalovanou bylo podstatné, že se žalobce nacházel na území ČR neoprávněně, neměl cestovní doklad, neměl finanční prostředky, které by mu umožnily vycestovat z ČR, a na území ČR nemá žádnou rodinu či známé.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

30. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je *policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*
31. V době rozhodování o zajištění přitom nebylo zřejmé, že by účel zajištění nemohl být realizován. Žádné okolnosti tomu nenasvědčovaly, ani je žalobce netvrdil (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS).
32. Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí.*
33. Podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců *za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.*
34. Přestože závazné stanovisko ministerstva vnitra – vydávané v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle § 120a zákona o pobytu cizinců – představuje „jen“ podklad rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění podle § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, má obdobné účinky, jako by se jednalo o závazné stanovisko podle § 149 správního řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 8 Azs 76/2018-59, nebo ze dne 28. 2. 2020, č. j. 5 Azs 211/2019-41). Do jisté míry tak předurčuje vyřešení otázky existence možných překážek vyhoštění, které je žalovaná v tomto typu řízení povinna zkoumat a v rozhodnutí o zajištění se s nimi vypořádat.
35. V posuzovaném případě žalovaná vyžádala závazné stanovisko 24. 9. 2020 a obdržela ho 25. 9. 2020. Podle tohoto stanoviska, vydaného s přihlédnutím k protokolu o výsledku žalobce, je jeho vycestování do Turecka možné. Ministerstvo vnitra vycházelo dále z informací o politické a bezpečnostní situaci a dodržování lidských práv v Turecku podle informace OAMP z 24. 7. 2020. Motivace žalobce k opuštění vlasti byla ekonomická, opustil vlast dobrovolně bez jakýchkoli problémů a není zde reálné, skutečné a bezprostředně existující nebezpečí překážek vycestování. Žalobce i tlumočnice byli se závazným stanoviskem seznámeni a podepsali ho, stejně jako prohlášení, že nežádají seznámení s podklady pro vydání závazného stanoviska.
36. Soud shrnuje, že z obsahu rozhodnutí o zajištění je zjevné, že žalovaná se zabývala důvody zajištění, prokázala je a uvedla, že trvají a podrobně je popsala. Žalovaná se v souladu se zákonem zabývala i překážkami vycestování. Soud se s těmito závěry ztotožnil. U žalobce nedošlo k žádné změně zjištěného stavu, objasnění nebo nové skutečnosti, které by vedly k opačnému závěru, nebyly zde dokonce ani žádné indicie, které by důvodně zpochybnilly zjištěný skutkový stav.
37. Žalovaná odůvodnila srozumitelně, náležitě a dostatečně, proč nebylo možné v případě žalobce sáhnout k mírnějšímu opatření, než je zajištění žalobce. Poukázala přitom

na absenci finančních prostředků žalobce, která je doložena ve správním spisu i prohlášením žalobce při výslechu.

38. Žalobce pak při podání vysvětlení sám neuvedl žádné indicie v tom směru, že by mu někdo mohl finanční prostředky k zajištění obživy a bydlení zajistit. Historie pohybu žalobce od překročení hranic schengenského prostoru a jeho neochota setrvat na území ČR (na jejíž území žalobce vkročil jako tranzitující cizinec v podstatě omylem, když utekl z kamionu) je dostatečně doložena ve správním spisu a zdůvodňuje logicky a přezkoumatelně úvahu žalované o nezbytnosti užití institutu zajištění za účelem vyhoštění žalobce.
39. Žalobce vyjádřil jednoznačně své odhodlání cestovat do Německa a neochotu vrátit se do vlasti, což je důležitá indicie k závěru, že by se dobrovolně nepodvolil vyhoštění do Turecka.
40. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I tohoto rozsudku. Žalobce nevnesl ve správním řízení ani v žalobě do skutkového stavu zjištěného žalovanou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu.
41. Soud rozhodl o nákladech řízení podle § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.
42. Ustanovenému zástupci soud přiznal podle § 35 odst. 10 s. ř. s. odměnu za zastupování, spočívající v odměně za dva úkony po 3 100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), za převzetí věci a první poradou a doplnění žaloby, tj. celkem 6 200 Kč. K částce 6 200 Kč náleží paušál ve výši 2 x 300 Kč (600 Kč) dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celková odměna včetně náhrad hotových výdajů ustanoveného zástupce činí 6 800 Kč, která bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 16. listopadu 2020

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně